

THE COCHRANE LIBRARY JAKO PRZYKŁAD BAZY TYPU EVIDENCE BASED MEDICINE¹

Agnieszka Łukomska-Kryger
Biblioteka Medyczna
Uniwersytetu Jagiellońskiego
Collegium Medicum

The Cochrane Library, Evidence Based Medicine, źródła informacji medycznej

Źródła informacji medycznej w Internecie można podzielić na kilka kategorii, są to m.in.: strony WWW organizacji medycznych, bazy danych, portale medyczne przeznaczone dla lekarzy oraz dla wszystkich internautów, strony WWW bibliotek medycznych, książki i czasopisma medyczne online. My zajmiemy się bazą Cochrane Library.

Początki bazy sięgają 1979 r., kiedy to epidemiolog Archie Cochrane zaproponował rozpatrywanie skuteczności procedur stosowanych w medycynie perinatalnej. Procedury te poddano randomizacji, potwierdzając skuteczność mniej niż połowy z nich. W 1993 r. powołano Cochrane Collaboration², która miała na celu weryfikację stosowanych procedur, a wyniki obserwacji publikuje do dziś w The Cochrane Library.

The Cochrane Library³ to baza typu Evidence Based Medicine⁴, zbiór udokumentowanych prac, protokołów, metod, oraz analiz będących rezultatem pracy The Cochrane Collaboration. Zawiera systematyczne przeglądy, jest niezwykle ważnym narzędziem informacyjnym pozwalającym dotrzeć między innymi do tzw. szarej literatury (zaliczymy do niej ekspertyzy, prace doktorskie, materiały ze zjazdów i konferencji itp.). Jest wydawana i uaktualniana cztery razy w roku przez Cochrane Collaboration. Rejestruje ok. pół miliona badań z grupą kontrolną, łącznie z badaniami opublikowanymi w książkach konferencyjnych lub innych źródłach nieindeksowanych w bazach danych. Zawiera ponad 4,5 tys. protokołów i przeglądów systematycznych, oceniających skuteczność różnorodnych interwencji zdrowotnych, wraz z systemem komentarzy i opinii krytycznych umożliwiającym współpracę użytkowników w poprawie jakości przeglądów, prawie 6 tys. abstraktów innych przeglądów systematycznych oraz blisko 20 tys. abstraktów analiz ekonomicznych, poddanych krytycznej ocenie recenzentów

¹ Stan na 5 listopada 2009 r.

² The Cochrane Collaboration – niezależna organizacja non profit lekarzy z różnych stron świata współpracujących ze sobą przy opracowywaniu tematów, które wchodzi w skład tejże biblioteki medycznej.

³ The Cochrane Library. [online]. [dostęp: 5.11.2009]. Dostępny w World Wide Web: <<http://www3.interscience.wiley.com/cgi-bin/mrwhome/106568753/HOME>>.

⁴ Evidence Based Medicine (EBM) – medycyna oparta na faktach.

z brytyjskiego Centrum Przeglądów i Rozpowszechniania (NHS Centre for Reviews and Dissemination)⁵. Zawiera również ponad 6 tys. raportów oceny technologii medycznych, opracowanych przez członków Międzynarodowej Sieci Agencji Oceny Technologii Medycznych (The International Network of Agencies for Health Technology Assessment – *INAHTA*)⁶.

Dostęp do bazy danych jest płatny, choć w niektórych krajach władze państwowe zapewniają bezpłatny dostęp dla swoich obywateli na zasadzie National Prevention, tj. bezpłatnego, nieograniczonego dostępu dla lekarzy, naukowców, pacjentów, jak np. w Wielkiej Brytanii, Australii, czy też Nowej Zelandii. Od 1 stycznia 2007 r. również obywatele polscy mogą bezpłatnie korzystać z bazy danych za pośrednictwem *INAHTA*⁷. W lipcu 2009 r. Agencja Oceny Technologii Medycznych wystosowała komunikat, iż: „z dniem 31 lipca wygasa Narodowy Dostęp do Biblioteki Cochrane’a na 2009 r. Krok ten podyktowany jest ograniczeniem środków finansowych przekazanych na ten cel, jak również statystykami wykorzystania bazy w ramach Narodowego Dostępu (w okresie od 1 stycznia do 30 kwietnia br. system zarejestrował 3552 sesji użytkowników). W związku z powyższym kontynuacja dostępu na dotychczasowych zasadach jest nieuzasadniona”.

Na Bibliotekę Cochrane składają się bazy:

- The Cochrane Database of Systematic Reviews - protokoły i przeglądy systematyczne oceniające skuteczność różnorodnych interwencji zdrowotnych,
- The Database of Abstracts of Reviews of Effectiveness - abstrakty przeglądów systematycznych, wzbogacone o ich krytyczną ocenę recenzentów z brytyjskiego Centre for Reviews and Dissemination,
- The Cochrane Central Register of Controlled Trials - informacje o odbywających się na całym świecie badaniach z grupą kontrolną,
- Cochrane Methodology Register - bibliografia publikacji dotyczących metodologii badań zastosowanych podczas badań z grupą kontrolną,
- Health Technology Assessment Database - informacje o zakończonych i prowadzonych w ramach *INAHTA* projektach oceny technologii medycznych w aspekcie medycznym, społecznym, etycznym i ekonomicznym,
- NHS Economic Evaluation Database - baza tworzona przez brytyjski Centre for Reviews and Dissemination; zawiera analizy ekonomiczne z całego świata oceniające relacje pomiędzy poniesionymi nakładami a efektywnością interwencji zdrowotnych⁸.

Informację na interesujące nas tematy można wyszukiwać według tematów lub za pomocą zaawansowanej wyszukiwarki. Znajduje się tu także dział Pomoc, zamieszczający porady dotyczące wyszukiwania i poruszania się po serwisie, multimedialne prezentacje strategii wyszukiwawczych i informacje o serwisie.

⁵ Centrum Przeglądów i Rozpowszechniania. [online]. [dostęp: 13.06. 2009]. Dostępny w World Wide Web: <<http://www.crd.york.ac.uk/crdweb/>>.

⁶ The International Network of Agencies for Health Technology Assessment – *INAHTA*. [online]. Agnie [dostęp: 13.06.2009]. Dostępny w World Wide Web: <<http://www.inahta.org/>>.

⁷ Ibidem.

⁸ *The Cochrane Library*. [w:] *Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku*. [online]. [dostęp: 14.06.2009]. Dostępny w World Wide Web: <<http://biblioteka.gumed.edu.pl/index.php?strona=195#co>>.

W menu znajdują się również działy dla pracowników medycznych, badaczy, naukowców i pacjentów.

Aby móc korzystać z bazy bezpłatnie, należy zarejestrować się; instrukcję można znaleźć na stronie Agencji Oceny Technologii Medycznych: <http://www.aotm.gov.pl/>.

Serwis można przeglądać z okna BROWSE poprzez opcje:

- Topic – wg tematyki,
- New Reviews – wg ostatnio wprowadzonych przeglądów baz,
- Updated Reviews – wg zaktualizowanych przeglądów baz,
- A-Z – wg przeglądów szeregowanych alfabetycznie,
- Review Groups – wg uszeregowanych nazw grup tematycznych dokonujących przeglądu.

Po wybraniu opcji, ukaże się lista przeglądów, gdzie każdy przegląd jest oznaczony danym symbolem określającym jego status zawierający:

- przegląd – rezultaty i dyskusje, meta-analiza i dane statystyczne, komentarze czytających oraz odpowiedź autorów,
- zarys przeglądu – wprowadzenie, cele i metodologia,
- przegląd opublikowany po raz pierwszy w najnowszym numerze *The Cochrane Library*,
- przegląd uaktualniony w najnowszym numerze *The Cochrane Library*,
- przegląd lub protokół wycofany – przyczyny wycofania podawane są indywidualnie dla każdego protokołu bądź przeglądu.

[Advanced Search](#) | [MeSH Search](#) | [Search History](#) | [Saved Searches](#)

Enter a term below and click Search to continue.

Search For:	In:
To search using field labels (e.g. heart:ti) use the Search History page.	
<input type="text" value="Enter search term 1"/>	<input type="text" value="Search All Text"/>
<input type="text" value="AND"/> <input type="text" value="Enter search term 2"/>	<input type="text" value="Record Title"/>
<input type="text" value="AND"/> <input type="text" value="Enter search term 3"/>	<input type="text" value="Author"/>
<input type="text" value="AND"/> <input type="text" value="Enter search term 4"/>	<input type="text" value="Abstract"/>
<input type="text" value="AND"/> <input type="text" value="Enter search term 5"/>	<input type="text" value="Keywords"/>
<input type="button" value="Search"/>	☐ Go directly to Search History

Restrict Search by Product

- All of The Cochrane Library
- Cochrane Database of Systematic Reviews (Cochrane Reviews)
- Database of Abstracts of Reviews of Effects (Other Reviews)

Jak większość serwisów internetowych The Cochrane Library posiada zarówno wyszukiwanie proste, jak i zaawansowane. By szukać bazę, która nas

interesuje należy wybrać opcję SEARCH (Wyszukaj) lub skorzystać z opcji ADVANCED SEARCH (wyszukiwanie zaawansowane). Wyszukiwanie proste domyślnie szuka po tytule, słowach kluczowych, czy też streszczeniach – ale można również skorzystać z rozwijanego menu i wybrać termin nas interesujący. Chcąc zawęzić wyniki wyszukiwania, możemy skorzystać z menu ADVANCED SEARCH.

Mamy możliwość skorzystania z rozwijanego menu, możemy stosować standardowe operatory wyszukiwawcze (AND, OR, NOT), zastąpić końcówkę gwiazdką. Tak jak w pozostałych serwisach tego typu, możemy zawęzić wyszukiwanie do konkretnej bazy The Cochrane Library, czy do wybranego typu rekordu oraz roku publikacji. Istnieje również opcja SAVE SEARCH (Zachowaj Wyszukiwanie).

Można również wybrać opcję wyszukiwania przy wykorzystaniu MeSH SEARCH: należy podać deskryptor MeSH⁹, można skorzystać z trzech opcji: skorzystać z THESAURUS (słownik tezaurus – służący do sprawdzenia terminu), bądź też sprawdzić definicję terminu (DEFINITION). Jest również dostępna opcja Go To MeSH Trees, która pokazuje usytuowanie terminu w słowniku MeSH.

[Advanced Search](#) | [MeSH Search](#) | [Search History](#) | [Saved Searches](#)
[Search by qualifier alone](#)

Search for a MeSH descriptor

Enter MeSH term: [Go To MeSH Trees](#)

[Thesaurus](#) [Definition](#)

W panelu mamy również SEARCH HISTORY oraz SAVED SEARCHES¹⁰. Wyniki wyszukiwania są prezentowane w postaci listy:

Search Results

Show Results in:
[Cochrane Reviews \(690\)](#) | [Other Reviews \(403\)](#) | [Clinical Trials \(14758\)](#) | [Methods Studies \(114\)](#) | [Technology Assessments \(26\)](#) | [Economic Evaluations \(649\)](#) |

There are 690 results out of 5933 records for: "tumor in Cochrane Database of Systematic Reviews"

View: 1-25 | [26-50](#) | [51-75](#) | [76-100](#) | [101-125](#) | [Next >](#)

[Export All Results](#)

Record Information	Restrict to: Reviews Protocols	Sort by: Record Title ?
☐ Erythropoietin or Darbepoetin for patients with cancer Julia Bohlius, Jayne Wilson, Jerome Seidenfeld, Margret Piper, Guido Schwarzer, Josie Sandercock, Sven Trelle, Olaf Weingart, Susan Bayliss, Susan Brunskill, Djulbegovic, Charles Bennett, Simon Langensiepen, Chris Hyde, Andreas Engert Year: 2006 Record View		
☐ Erythropoietin or Darbepoetin for patients with cancer - meta-analysis based on individual patient data Julia Bohlius, Kurt Schmidlin, Corinne Brillant, Guido Schwarzer, Sven Trelle, Jerome Seidenfeld, Marcel Zwahlen, Mike J Clarke, Olaf Weingart, Sabine Klug, Piper, Maryann Napoli, Dirk Rades, David Steensma, Benjamin Djulbegovic, Martin F Fey, Isabelle Ray-Coquard, Volker Moebus, Gillian Thomas, Michael Untch, Schumacher, Matthias Egger, Andreas Engert Year: 2009 Record View		

⁹ MeSH (Medical Subject Headings) – język hasel przedmiotowych z zakresu medycyny i nauk pokrewnych.

¹⁰ Seiffert J.: *Cochrane Library Dostęp Narodowy: jak korzystać z bazy*. [online]. [dostęp: 26.09.2009]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.sum.edu.pl/e107_files/public/cochrane.doc>.

Przeglądanie rekordu: W nagłówku rekordu znajdują się najważniejsze informacje, tj.: status rekordu, tytuł przeglądu, nazwiska autorów przeglądu, Digital Object Identifier (DOI), czyli Identyfikator Obiektu Cyfrowego – numer identyfikacyjny danych, a także data aktualizacji i właściwy sposób cytowania.

[Intervention Review]
Liver resection versus other treatments for neuroendocrine tumours in patients with resectable liver metastases

PDF

- Summary (62 K)
- Standard (179 K)
- Full (207 K)

- Abstract
- Plain language summary

The review

- Background
- Objectives

[Intervention Review]
Liver resection versus other treatments for neuroendocrine tumour resectable liver metastases

Kurinchi Selvan Gurusamy¹, Rajarajan Ramamoorthy¹, Dinesh Sharma¹, Brian R Davidson¹

¹University Department of Surgery, Royal Free Hospital and University College School of Medicine, London, UK

Contact address: Kurinchi Selvan Gurusamy, University Department of Surgery, Royal Free Hospital and University College School of Medicine, Pond Street, London, NW3 2QG, UK. kurinchi2k@hotmail.com (Editorial group: Cochrane Hepato-Bili)

Cochrane Database of Systematic Reviews, Issue 4, 2009 (Status in this issue: *Unchanged*)

Copyright © 2009 The Cochrane Collaboration. Published by John Wiley & Sons, Ltd.

DOI: 10.1002/14651858.CD007060.pub2

This version first published online: 15 April 2009 in Issue 2, 2009. Last assessed as up-to-date: 17 July 2008. (Help on this icon)

This record should be cited as: Gurusamy KS, Ramamoorthy R, Sharma D, Davidson BR. Liver resection versus other treatments for neuroendocrine tumour resectable liver metastases. *Cochrane Database of Systematic Reviews* 2009, Issue 2. Art. No.: CD007060.

Uwagi końcowe

The Cochrane Library ma już 16 lat. Powstanie jak i rozwój bazy był ważnym przedsięwzięciem dla środowiska medycznego. Przeszukiwanie bazy nie jest zajęciem czasochłonnym, po kilkudziesięciu sekundach mamy informację, czy dany temat był poruszany, czy też nie, co oszczędza czas korzystającym z bazy.

Rzetelna i pełna informacja w postaci przeglądów nie tylko ułatwia wytypowanie badań wiarygodnych, ale bywa również narzędziem do podjęcia konkretnej decyzji o finansowaniu jednostek zdrowia publicznego.

Bibliografia

1. Higgins JPT., Green S.: *Cochrane Handbook for Systematic Reviews of Interventions* 4.2.6 [updated September 2006]. [w:] *The Cochrane Library. Issue 4*. Chichester: John Wiley & Sons, 2006.
2. Rosenbaum S. E., Glenton C., Cracknell J.: *User experiences of evidence-based online resources for health professionals: User testing of The Cochrane Library*. *BMC Medical Informatics and Decision Making* 2008, nr 8, s. 34. [online]. [dostęp: 26.09.2009]. Dostępny w World Wide Web: <<http://www.pubmedcentral.nih.gov/articlerender.fcgi?tool=pmcentrez&artid=2529276>>.
3. Seiffert J.: *Cochrane Library Dostęp Narodowy: jak korzystać z bazy*. [online]. [dostęp: 26.09.2009]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.sum.edu.pl/e107_files/public/cochrane.doc>.
4. Starr M., Chalmers I.: *The evolution of The Cochrane Library, 1988-2003*. [online]. [dostęp: 26.09.2009]. Dostępny w World Wide Web: <<http://www.update-software.com/history/clibhist.html>>.
5. *The Cochrane Library*. [online]. [dostęp: 5.11.2009]. Dostępny w World Wide Web: <<http://www3.interscience.wiley.com/cgi-bin/mrwhome/106568753/HOME>>.
6. *The Cochrane Library*. [w:] *Biblioteka Główna Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku*. [online]. [dostęp: 14.06.2009]. Dostępny w World Wide Web: <<http://biblioteka.gumed.edu.pl/index.php?strona=195#co>>.

7. *The International Network of Agencies for Health Technology Assessment – INAHTA*. [online]. [dostęp: 13.06.2009]. Dostępny w World Wide Web: <<http://www.inahta.org/>>.
8. Wojczyńska M., Szloser M.: *Źródła informacji medycznej w Internecie*. „Biuletyn EBIB” 2008, nr 7. [online]. [dostęp: 15.07.2009]. Dostępny w World Wide Web: <http://www.ebib.info/2008/98/a.php?wojczyńska_szloser>.

Summary

The article describes one of the medical information sources – i.e. the Cochrane Library, a bibliographic and factual database concerning evidence-based medicine. It comprises of a short historical introduction, background, and general rules of using this resource.